

מפרט אחיד- התקנת מז"ח בעסקים וקבלת פטור .

חקיקה מחייבת- תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב- 1992

1. כללי:

- א. במערכות מים יש צורך להגן על מי השתייה מפני הזרמת חומרים מסוכנים לבריאות באמצעות התקנת מכשיר מונע זרימה חוזרת (להלן: "מז"ח"). כמפורט בהמשך.
  - ב. משרד הבריאות פרסם תקנות בפקודת בריאות העם שמפרטות את העסקים החייבים בהתקנת מז"ח..
  - ג. מאחר ומדובר בתקנות ישנות שלא עודכנו מאז פרסומם רשימת העסקים ומספרי הפריט שלהם לא עדכנית ולכן נדרשת ערנות מיוחדת והערכות נכונה לטיפול בבקשות לרישיון לעסקים החייבים באישור התקנת מז"ח..
- חדירת מים מזוהמים למערכת מי השתייה עלולה לגרום לפגיעה בבני אדם ובבעלי חיים. איכות המים נבדקת במקורות המים וברשת האספקה באופן סדיר. עם זאת איכות המים ברשת האספקה עלולה להיפגע ממספר סיבות :
- שימוש במערכת המים להחדרת חומרי דשן והדברה בגידולים חקלאיים.
  - שימוש במערכת המים להחדרת חומרי דשן לגינון (ציבורי ופרטי)
  - מערכות שאינן מי שתיה (כיבוי אש, מערכות הסקה ומיזוג וכד.).
  - קווי מים ללא שימוש, בהם המים עומדים זמן רב ולכן עלולה לחול ירידה באיכותם.
  - שימושים נוספים במים למטרות שונות מצריכה ביתית וסניטארית (בעסקי מסחר ותעשייה)
- החקיקה: תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרים חוזרת) תשנ"ב 1992 מסמך, pdf חוק המים וחוק התכנון והבנייה מגדירה את הדרישות למניעת זיהומים של מערכות אספקת מי שתייה שנובעים מהמצבים הבאים:**
- **זרימת מים חוזרת** - זרימת מים מזוהמים לתוך מערכת אספקת מי שתיה בכיוון הפוך לכיוון הזרימה המתוכנן. מצב כזה נגרם עקב לחץ נגדי - לחץ גבוה יותר בצד הצרכן לעומת רשת האספקה או עקב תת לחץ (יניקה) - מצב בו הלחץ ברשת האספקה יורד מתחת ללחץ האטמוספרי.
  - **חיבורי כלאיים** - יצירת קשר פיזי בין מערכת מים לשתייה לבין מערכת בה המים אינם מיועדים לשתייה.

רישוי עסקים

תל און • ג'נרס • ב'ר

2. נהלי הטיפול באישור על התקנת מז"ח

- א. תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב-1992 קובעות את החובה להתקין בעסקים שמצוינים בתוספת של התקנות, מכשיר מונע זרימה חוזרת (הלן "מז"ח")
- ב. התקנת המז"ח תיעשה על ידי מתקין מוסמך שבידו הסמכה בעלת תוקף (ההסמכה היא ל- 5 שנים)
רשימת המתקינים המוסמכים מצויה באתר משרד הבריאות בקישור https://www.health.gov.il/Subjects/Environmental_Health/Training/Documents/MAZACH.pdf
- ג. בזמן הגשת הבקשה לרישיון לעסק החייב בהתקנת מז"ח, יציג בעל העסק למחלקת המים ולעובד יחידת הרישוי את האישור על ההתקנה של המז"ח מאת מתקין מוסמך שביצע את התקנה ובדק ואישר אותה וכן יציג את העתק ההסמכה של המתקין.
- ד. מזכירת הרישוי תזין למחשב האגף את הדיווח על התקנת מז"ח ותסרוק את האישור על ההתקנה לתיק הרישוי.
(יודגש: על פי התקנות אין חובה לקבל אישור מאת משרד הבריאות או מחלקת המים בכל מקרה בו הוצג אישור התקנת מז"ח מאת מתקין מוסמך.)

3. נוהל פטור מהתקנת מז"ח בעסק

- א. בעל העסק המבקש לקבל פטור מהתקנת מז"ח יגיש בקשה לפטור על גבי טופס שיוכן במחלקת המים של באר יעקב בתיאום עם משרד הבריאות.
- ב. טופס הבקשה יועבר על ידי בעל העסק למחלקת המים של באר יעקב .
לקבלת המלצתם לבקשה.
- ב. לאחר קבלת המלצה חיובית של מחלקת המים, יועבר הטופס על ידי מחלקת הרישוי לאישור משרד הבריאות.
- ג. עם קבלת אישור משרד הבריאות לפטור מחובת התקנת מז"ח יתויק האישור בתיק הרישוי ותוזן חוות דעת משרד הבריאות בתחנת מז"ח במחשב המחלקה ההודעה בדבר הפטור מחובת התקנת מז"ח. במקרה זה יימשך תהליך הרישיון בלא הצורך בהתקנת מז"ח.

4. ביקורת ומעקב

- א. אחריות על פי התקנות למעקב וחיידוש ההיתרים היא על ספק המים- מחלקת המים של באר יעקב..
- ב. מחלקת רישוי עסקים תעביר עדכון למחלקת המים על כל עסק שהתקין מז"ח והציג אישור מאת מתקין מוסמך.

נספח א- רשימת עסקים החייבים בהתקנת מז"ח

עסקים המחויבים על פי חוק לבדיקה / התקנה של מז"ח

- מכוני שטיפת רכב
- מלונות
- מפעלי קוסמטיקה
- בתי חולים
- בריכות שחיה
- מערכות השקיה
- רפתות
- מקוואות
- מסעדות

- מערכות כיבוי אש
- מעבדות
- אולמות אירועים
- מפעלי מזון
- ועדי בית
- בתי אבות
- מוסכים
- מכבסות
- משק חקלאי

תוספות

(תקנה 1)

שם העסק	מספר העסק בצו רישוי עסקים
חומרים ותכשירים קוסמטיים, תמרוקים - א. ייצורם	1.2
חומרים ותכשירים רפואיים, לרבות חומרי גלם וציוד רפואי - א. ייצורם	1.3
א. מעבדה לבדיקות כימיות, מיקרוביולוגיות וביולוגיות, למעט בדיקות שמקורן בבני אדם; בדיקות בלא הרס	1.5
ב. מעבדה לבדיקת דגימות בעלי חיים ומוצרים מן החי	
מעבדה רפואית - מעבדה לבדיקות בדגימות שמקורן בבני אדם	1.6
חדר מתים, למעט בבית חולים	1.8

שם העסק	רישוי עסקים	מספר העסק בצו
גפ"ם -		2.1
א. מילוי מכלים ומכליות		
ב. אחסונו, למעט לצריכה עצמית כהגדרתה בחוק הגו (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989		
ג. מכירתו, חלוקתו		
דלק לסוגיו -		2.2
א. תחנת דלק		
ב. בית זיקוק		
ד. אחסונו בכמויות המפורטות בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976		
ה. מסופי דלק		
ו. מקום אחר למכירתו		
פחם לסוגיו		2.3
א. הכנתו, עיבודו		
ב. אחסנתו לשימוש תעשייתי או ייצור חשמל		
תחנת כוח		2.4
בית מטבחים, בית נחירה, בית שחיטה		3.1
בעלי חיים, לרבות ימיים -		3.2
א. גידולם, אחזקתם, טיפול בהם		
ג. חניטתם		
ד. הפקת זרמה, הזרעה מלאכותית		
ה. מתן שירותי חיטוי		
הרברה -		3.3
ב. הרברה הקלאית בין בכלי טיס ובין בדרך אחרת		
ג. ניקוי כלים המשמשים להרברה לרבות כלי טיס ושינוע		
חומרי הרברה, חומרי רעל לשימוש חקלאי -		3.4
א. ייצורם		
פסדים ובכלל זה חלקי בעלי חיים ופרשיהם -		3.6
ב. עיבודם		
תכשירים ותרכיבים לשימוש וטרינרי -		3.7
א. ייצורם		
חלב גלמי		4.5
א. תחנת איסוף		

שם העסק	מספר העסק בצו רישוי עסקים
מזון ומרכיביו לרבות משקאות וחומרי גלם	4.6
א. הכנתו, ייצורו, עיבודו	
אשפה ופסולת -	5.1
א. תחנה מעבר לאיסוף	
ב. איסופה, הובלתה, מיונה	
ג. עיבודה, ניצולה	
ד. אתר לסילוקה	
ה. אתר לסילוקה שמסלקים בו גם פסדים	
שפכים -	5.3
א. אחסונם	
ב. עיבודם, טיהורם	
ג. הובלתם	
מכבסה, צביעת טכסטיל, לרבות הפעלת מכונות כביסה וייבוש אוטומטיות שלא בבנין מגורים לשימוש הדיירים	6.4
גן חיות, ספארי, פינת חי שהכניסה אליה בתשלום	7.2
מים - גופש	7.4
א. בריכת שחיה	
ב. פארק מים, מגלשות מים	
ג. ג'אקוזי	
ד. מקווה	
כלי רכב	8.6
ג. רחיצתו	
מוסך - מקום לתיקון ואחזקת כלי רכב וחלקיו לרבות מוסך של עסק שאינו טעון רישוי -	8.9
א. מכונאות כללית	
ג. פחחות וצביעה	
ד. תיקון תקרים	
ו. טיפול אחר ברכב	
אבנים, מחצבים, מינרלים	10.2
א. מחצבה או מכרה	
ב. גריסתם, עיבודם	
בית דפוס	10.3

שם העסק	מספר העסק בצו רישוי עסקים
רשנים -	10.6
א. ייצורם	
ב. אחסונם	
חומרי גלם לבניה, מוצרי בניה מוגמרים, מלט, בטון, אספלט, זפת ומוצריהם -	10.7
א. הכנתם, ייצורם, עיבודם	
חומרי חיטוי או ניקוי	10.8
א. ייצורם, אריזתם	
חומר גלם, מוצר, מכשיר או חלקיו שלא פורטו במקום אחד בתוספת זו - ייצורו, עיבודו, צביעתו, הרכבתו, ציפוי, השחזתו, הרפסה עליו	10.9
חומרים מסוכנים, לקיחים, דעילים או רדיואקטיביים -	10.10
א. ייצורם, עיבודם	
חומרי נפץ כהגדרתם בחוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954, מוצרים המכילים חומרי נפץ, זיקוקין די-נור -	10.11
א. ייצורם	
מתכת, מוצריה, מוצרים בעלי מרכיב מתכתי, גרוטאות מתכת -	10.14
א. ייצורם, עיבודם, יציקתם, ציפויים	
סיד -	10.15
א. שריפתו	
ב. כיבוי	
עץ -	10.16
א. עיבודו	
ב. ייצור מוצריו, צביעתם, ציפויים	
פוך, נוצות	10.17
א. ניקויים, עיבודם	
ב. ייצור מוצריהם.	

י"ז בניסן התשנ"ב (20 באפריל 1992)

אהוד אולמרט
שר הבריאות